

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2017. FEBRUÁR

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények - 2017. február	11
További antiszemita gyűlöletcselekmények	13
Közösségi hírek, reakciók	14
Hivatalos és civil reakciók	16
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	17
Egyéb hírek	18
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	20
A hónap krónikája	22
Kapcsolat és támogatás	23
Felhasznált irodalom	24
Impresszum	25

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoringtevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzéteszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány februári monitoringtevékenysége nyomán három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek közül két esemény a gyűlöletbeszéd, egy pedig a rongálás kategóriájába tartozik. Alapítványunk egy szimpatizánsa jelezte felénk a forródrótunkon, hogy az egyik budapesti bevásárlóközpont mosdójában nagyméretű horogkeresztet és obszcén feliratot talált. Idén is megtartották szélsőséges cso-

portok a „becsület napi” megemlékezésüket Budapesten, mintegy 600 fő részvételével. Egy csoport náci karlendítéssel provokálta az ellendemonstrálókat, néhányan jogsértően eltakarták az arcukat, többeken pedig SS-jelvényt láttak. A megemlékezésből nem csak a főváros vette ki a részét. Egy horogkereszt zászlót Tökön, Pest megyében húztak fel egy villanyoszlopra. A harmadik esetben az Élet Menete Alapítvány a saját Facebook-oldalán számolt be arról, hogy ismeretlenek megrongálták, fehér festékkel mázolták le az Erzsébet téren lévő, a holokausztra emlékező Élet Menete-szobrot.

A „További antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetbe ebben a hónapban nem kerültek hírek.

A Tett és Védelem Alapítványnak 2017 februárjában két hivatalos eljárásban kezdeményezett ügye volt. A Siófoki Járási Ügyészség határozatot hozott B. Attila ellen a nyomozást megszüntette és a gyanúsítottat megrovásban részesítette, nemzetiszocialista rendszer bűnei nyilvános tagadása miatt folyamatban lévő ügyében, aki még 2014. november 21-én nagy nyilvánosság előtt holokauszttagadó megjegyzést tett. A másik ügyben a Dabasi Járási Ügyészség hozott határozatot a nyomozás megszüntetéséről egy holokauszttagadó ügyében, majd az ügghöz kapcsolódó panaszunkat a Pest Megyei Főügyészség elutasította mivel a bűncselekmény esetében a természetes vagy jogi személyt érintő jogsérelem csupán áttételesen következik be, így ezen bűncselekménynek eljárásjogi értelemben nincs sértettje, ezért Alapítványunk, mint a feljelentést tevő sem került sértetti pozícióba és a jogszabályi környezet alapján kizárt a panaszjogunk.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket való Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések

elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chabád EMIH, a reform irányzatú Szim-Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoringmunka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoringmunka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az +36 510 0000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott éppen megtámadott csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a

jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegényt is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyvétséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 3436)

¹Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertervezés* részben.

²Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁵
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettel azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűn-

cselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van

³A módszertanunk lényegében változatlan a monitoringtevékenység 2013. májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁵Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷Ezeket a Módszertan későbbi részében mutatjuk be.

szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönynyítését szolgálja az Alapítvány korábban említett huszonnégy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tv és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, a magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletcselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.
- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár büntetőjogi következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10-12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás

- Támadás
 - személyelleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2017. FEBRUÁR

A Tett és Védelem Alapítvány februári monitoringtevékenysége nyomán három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek közül két esemény a gyűlöletbeszéd, egy pedig a rongálás kategóriájába tartozik.

GYŰLÖLETBESZÉD

Holokausztagadó falfirka egy bevásárlóközpontban

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
2017. február 03.*

Alapítványunk egy szimpatizánsa jelezte felénk a forródrótunkon, hogy a Lurdy Ház bevásárlóközpont egyik mosdójának fehér falrészén egy sötét színű tollal készített nagyméretű horogkeresztet és a közepén egy „HOLOKAUSZT SOHA NEM LÉTEZETT!!!” feliratot talált. A falfirka alatt továbbá egy „mocskos zsidók” felirat is volt. Egy másik falrészén hasonló stílusban a cigányságról és a zsidóságról firkált az ismeretlen elkövető. A bejelentő jelezte, hogy megkísérelte eltüntetni a feliratokat, ami részben sikerült is.

Kitörés napja

*Forrás: nepszava.hu; atv.hu; amüdonk.hu
2017. február 11.*

Hosszú cikkben számolt be a szélsőségesek becsület napi megemlékezéséről a nepszava.hu. Az 1945-ös budavári kitörés évfordulóján több mint hatszáz feketébe öltözött szélsőjobboldali vonult fel nem messze a Széll Kálmán tértől, a városmajori templom mögött, hogy megemlékezzen az úgynevezett „becsület napjáról”. A társaság jórészt fiatalokból állt, a szervezők a pártzászlókat nemkívánatosnak nyilvánították, a résztvevőket „a rendezvény jellegére való tekintettel” arra kérték, hogy fekete, legalábbis sötét ruházatban érkezzenek. 1945. február 11-én a német és magyar csapatok megpróbálták kitörni a szovjet ostromgyűrűbe zárt budai Várból. A szélsőjobboldal

számára ez a „becsület”, a „kitörés” napja. 1997-ben tartották első demonstrációjukat.

A csapathoz külföldi eszmetársak, németek és olaszok is csatlakoztak (az árpádsávós zászlók mellett lengyel és székely lobogót is láttak). A menet a tábori vadászok I. világháborús emlékművéhez vonult. A köszöntő szerint az egybegyűltek azért jöttek össze, hogy megemlékezzenek a „vörös mocsok” elleni harcban elesett áldozatokról.

A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom küldöttsége is feltűnt a megemlékezésen. Az egyik külföldi vendég, a német neonáci Matthias Fischer magyar kifejezéssel, Szalasi Ferenc köszöntésével zárta felszólalását: „Kitartás!”. Tyirityán Zsolt, a Betyársereg vezetője arról értekezett, hogy a világot meghatározza az élettérért való küzdelem, aki mászt állít, az hazudik vagy nem normális. Szerinte faji, nemzeti öntudatra van szükség, sárba kell taposni azt, aki „ki akar szorítani az életteremből”. Végezetül Tyirityán a rémtetteiről hírhedt Waffen SS-t éltette: „Elismerés és tisztelem a Waffen SS-nek! Dicsőség a Waffen SS-nek!”

Az eseményen megjelent és erről Facebook-profilján beszámolt a szélsőséges nézeteiről ismert Novák Előd, korábbi jobbikos képviselő is.

Közben a budai Várban, a Bécsi kapu térenél 30-40 antifasiszta ellentüntetést tartott. A szomszédos Kapisztrán térről indult a Kitörés Emlék- és teljesítménytúra. Vajnai Attila, az ellentüntetés egyik résztvevője, az Európai Baloldal elnöke feljelentéseket tett. A Népszavának nyilatkozva elmondta, hogy egy csoport náci karlendítéssel provokálta az antifasiszta demonstrálókat, néhányan jogsértően eltakarták az arcukat. Többeken pedig SS-jelvényt látott, ami Magyarországon tiltott önkényuralmi jelképnek számít.

A megemlékezésből nem csak a főváros vette ki a részét. Egy horogkereszt zászlót Tökön, Pest megyében húztak fel egy villanyoszlopra. A „Kitörés 60 Emlék- és teljesítménytúra”

elnevezésű Facebook-esemény már nem elérhető a közösségi oldalon.

A cikket követően a Párbeszéd és a DK is feljelentést tett. Az Európai Baloldal pedig a Parlament Nemzetbiztonsági Bizottságához fordult.

Alapítványunk is feljelentést tett, illetve közleményt adott ki, melyről valamint az esemény visszhangjáról bővebben a Jelentés Közösségi hírek és a Hivatalos és civil reakciók blokkjaiban számolunk be.

RONGÁLÁS

Megrongálták az Erzsébet hídnál lévő Élet Menete-szobrot

Forrás: facebook.com

2017. február 12.

Az Élet Menete Alapítvány a saját Facebook-oldalán számolt be róla, hogy ismeretlenek megrongálták, fehér festékkel festették az Erzsébet téren lévő, a holokausztra emlékező Élet Menete-szobrot. A földbe rakott egyik márványtáblát teljesen lefestették, illetve a művet több más helyeken is megrongálták oly módon, hogy fröccsenést és nagyobb festéknyomokat hagytak azon.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCSSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2017 februárjában nem azonosított olyan esetet, amely nem képezi részét a statisztikának, mivel ahogyan a módszertani fejezetben leírtuk nem volt egyértelmű az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történetnek.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Fotókiállítás nyílt az Izraeli Kulturális Intézetben

Forrás: magyarhirlap.hu; demokrata.hu
2017. február 7.

„Mindenkinek felelőssége és kötelessége a jelenlegi értékválságot valamilyen módon megfordítani” – mondta Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) és a Szochnut - The Jewish Agency for Israel által Arany Jeruzsálem címmel rendezett fotókiállítás megnyitóján, kedden a budapesti Izraeli Kulturális Intézetben. A megnyitón az államtitkáron kívül felszólalt József Amrani, Izrael budapesti nagykövete és Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija is.

A szervezők közlése szerint a kiállítás azzal a céllal jött létre, hogy bemutassa Jeruzsálem kapcsolatát a zsidósággal és Izraellel. Mint írták, az UNESCO végrehajtó tanácsa „a történelmi tények ellenére” elfogadta azt a határozatot, amely „megkérdőjelezi a zsidóságnak a jeruzsálemi Templomhegyhez és a Siratófalhoz fűződő kapcsolatát”. Ezt követően az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatban kijelentette, hogy az 1949-es tűzszüneti, zöldvonal mögötti területen a zsidó jelenlét jogtalan, ez alapján például a Jeruzsálem óvárosi negyedében lakó zsidók nem kívánt telepéseknek számítanak - közölték. Hozzá tették: a kiállítás ezen állásfoglalásokra reflektál Angyal László, Arató Máttyás és Szabados Attila képeivel.

Tábori rabbi a Magyar Honvédségről és az antiszemitizmusról

Forrás: mno.hu
2017. február 9.

A Tábori Rabbínátusról és a zsidóságról cikkezett a Magyar Nemzet Online. A cikk írásában segítségükre volt Totha Péter Joel, aki 2012 óta vezető tábori rabbi a Magyar Honvédségnél. Elmondta, bár hivatalosan 1994 óta létezik a zsidó tábori lelkészség, már az első világháború idején több mint százötz rabbi tevékenykedett azért, hogy lelkierőt, támogatást adjon a frontra indulóknak.

A főrabbi szerint lényegében ugyanazt várják tőlük a hozzájuk forduló katonák: egy-egy jó szót, vagy mondatot a hitük és tartásuk erősítésére, ami a felmerülő nehéz helyzeteken átsegíti őket. A főrabbi elmondta: a legkülönbözőbb témákban kéri ki véleményét a katonák, mint például hogy egy-egy étel kósernek minősül-e. Örvendetesnek tartja azt is, hogy a nem zsidó katonák is érdeklődnek a zsidó vallás és kultúra iránt. Arra a kérdésre, hogy a hadseregben belül találkozott-e antiszemitizmussal egyértelműen nem volt a válasza. A Tábori Rabbínátus rabbitestületének tagja Alapítványunk alapítója, Köves Slomó rabbi is, az EMIH vezető rabbija.

Kitörés napja a Btk. módosítás tükrében

Forrás: tev.hu
2017. február 14.

A Kitörés napjával kapcsolatban Alapítványunk az alábbi közleményt adta ki a neonáci megemlékezésről.

„A Magyar Országgyűlés a Btk. 2016. október 28-án hatályba lépett módosításával megteremtette a közösség elleni uszítással és így a gyűlöletbeszéddel szembeni hatékonyabb fellépés lehetőségét. A 2017. február 11-12-én megrendezésre került, évek óta a magyar náci, hungarista és egyéb rasszista-szélsőjobboldali csoportok

kitörés napi megemlékezése teljesen új jogi elbírálás alá eshet.

A Büntető Törvénykönyv módosítása a közösség elleni uszítás törvényi tényállásának elkövetési magatartását bővítette oly módon, hogy az erőszakra uszítást is megjelenítette, amellyel egyértelművé válik, hogy a gyűlöletre uszítás és az erőszakra uszítás nem azonos fogalmak.

Alapítványunk következetes álláspontja volt, hogy a korábbi jogi szabályozás mentén kialakult bírói gyakorlat kiüresítette a jogszabályt és ennek érdekében 2014 óta az Igazságügyi Minisztérium előtt szakmai fórumokon, államtitkári egyeztetéseken a Btk. jelenleg hatályos szövegével megegyező módosítását javasoltuk. Örömmel fogadtuk, hogy Alapítványunk jogi álláspontja a törvény indokolásában is visszaköszön.

A Tett és Védelem Alapítvány Monitoring Csoportja is vizsgálta, hogy a Kitörés 6o neonáci megemlékezésen elhangzott beszédek kimerítik-e a közösség elleni uszítás bűncselekményét. Ennek alapján, a rendezvényen elhangzott beszédek és megnyilatkozások az új törvényi szabályozás következtében új megvilágítást kaphatnak, lévén a bűncselekmény megállapításához most már nem szükséges az erőszak közvetlen veszélye, illetve az erőszakos jellegű konkrét sérelem reális lehetősége.

Mindezek alapján az ilyen és ehhez hasonló szélsőjobboldali rendezvényeken elhangzó gyűlöletcselekmények miatt büntetőjogi felelősségvonással végződő eljárások sokasága indulhat.

A kormány is elfogadhatatlannak tartja a kitörés napi eseményt

*Forrás: kormány.hu; nepszava.hu
2017. február 14; február 21.*

A 2017-ben elvégzendő közös munkáról, a magyarországi zsidóság problémáiról, terveiről egyeztetett Orbán Viktor miniszterelnök és Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) elnöke tájékoztatta Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár a kormány.hu-t.

A megbeszélésen szóba került a 2017. február 11-12-i neonáci rendezvény ügye is,

amelyet a Mazsihisz elnöke elfogadhatatlannak nevezett mondta Havasi Bertalan, hozzátéve: a felek megállapodtak abban, hogy a korábbi évek gyakorlatának megfelelően a Belügyminisztérium megtalálja a törvényes megoldást az ilyen események megakadályozására.

A párizsi békeszerződések értelmében egyébként Magyarországon nem működhetnek neonáci, újnycilas szervezetek, mellyel kapcsolatos intézkedések az ügyészség hatáskörébe tartoznak.

Zsidó sors a Gulágon

*Forrás: 168ora.hu
2017. február 17.*

„A Gulág rabjainak világa, zsidó sorsok” címmel konferenciát szervezett az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) a Károly körúti központban. Mint a cikk is írja a Gulág világa a szolzenyicini áttörésig bizonyos értelemben terra incognita volt. Pusztító létformái nem olyan tervezettek, „brutálisan letisztultak”, mint Auschwitz, vagy Treblinka iparilag megkomponált, precízen kiszámított gyilkoló rendszere. Az előadók között volt Botos János, az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem docense és Haraszi György aki szintén a rabbiképző munkatársa továbbá Földváryné Dr. Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke és Köves Slomó az EMIH vezető rab-bija is.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Eljárás indult a becsület napi rendezvény miatt

Forrás: atv.hu; nepszava.hu
2017. február 20.

A nepszava.hu és atv.hu is beszámolt róla, hogy az ügyészség és a rendőrség is nyomoz a mintegy hatszáz résztvevővel lezajlott „Becsület Napja” rendezvény miatt. Mint írják, uniós nyomásra módosította csak a kormány a gyűlöletbeszéd hazai szabályozását, amely a jövőben lehetővé teszi ugyan a februárban eddig megrendezett neonáci/nyilas rendezvények szankcionálását, a bírói gyakorlat két évtizedes kliséjét azonban vélhetően a Kúria várható jogegységi döntése tudja majd átírni. Ahogyan arról e havi jelentésünkben is beszámoltunk, neonáci megemlékezésen nyíltan éltették Szalasi Ferencet és a Waffen SS-t. A rendezvényen részt vettek a Jobbik-szövetséges vármegyések illetve a bevallottan neonáci Tyirityán Zsolt Betyársereg-vezető.

A Legfőbb Ügyészség arról tájékoztatta az atv.hu szerkesztőségét, hogy hozzájuk két magánszemélytől érkezett szó szerint azonos tartalmú feljelentés, a 2017. február 11-én a Városmajorban rendezett megemlékezésen történtek miatt. A feljelentők sajtóhírekre hivatkozással azt kifogásolják, hogy egy német neonáci Szalasi Ferenc köszöntésével zárta a felszólalását, míg egy másik beszéd a Waffen SS-t éltette. A feljelentések a közösség elleni uszítás büntette, illetve a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntette megvalósulásának vizsgálatát célozzák. A feljelentéseket a Legfőbb Ügyészség további intézkedés végett a Fővárosi Főügyészségnek küldte meg. Emellett egy magánszemély feljelentése nyomán, a BRFK I. kerületi Rendőrkapitánysága önkényuralmi jelkép használatának vétsége miatt feljelentéskiegészítést rendelt el. A feljelentő a 2017. február 11-én, a kitörés napi rendezvényen korhű SS-egyenruhákat, illetve rajtuk SS-jelvényeket látott. A Budaörsi Rendőrkapitányság pedig hivatalból eljárva rendelt el

2017. február 13-án nyomozást önkényuralmi jelkép használatának vétsége miatt, a Tök községben, ismeretlen személy által egy vilányoszlopra felvont horogkeresztes zászló ügyében. Az ügyészség tájékoztatása szerint a nyomozást a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság saját hatáskörbe vonta, és azt a Budakörnyéki Járási Ügyészség felügyeli.

Szalai Kálmán, a Tett és Védelem Alapítvány titkára 2017. február 14-én az ATV Egyenes Beszéd műsorában elmondta, hogy 2016. október 28-tól Magyarországon hatályba lépett Btk. módosítás folytán a jövőben hatékonyabban lehet fellépni a közösség elleni uszítással szemben. A jogszabály ugyanis most már megkülönbözteti egymástól a gyűlöletre és az erőszakra uszítás elkövetési magatartásokat. Azaz: a bűncselekmény megállapításához nem szükséges az erőszak közvetlen veszélye, illetve az erőszakos jellegű konkrét sérelem reális lehetősége.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Vona Gábor interjút adott a Forwardnak

*Forrás: forward.com; 444.hu; hvg.hu; hir24.hu
2017. február 8.*

Vona Gábor szeretné, ha új fejezetet kezdhetnének és kinyújthatnák egymás felé a kezüket a magyar zsidósággal – mondta el a Forward című amerikai zsidó újságnak adott interjútban a Jobbik elnöke. „A magyar zsidóságnak olyan traumái vannak, amelyek nehezítik a közös munkát” – fejtette ki Vona, aki szerint ez az ő generációjával már változhat, ha a fiatal magyar zsidók aktív korba lépnek és fontos feladatokat vállalnak. Azt is elmondta: „ha a Jobbik hatalomra jut, a magyar zsidóság úgy élheti tovább az életét, ahogy eddig is tette”. A beszélgetésben szembesítették a Jobbik korábbi antiszemita megnyilvánulásaival, többek között azzal, amikor Gyöngyösi Márton nemzetbiztonsági okokból listát akart íratni az izraeli magyar kettős állampolgárokról a parlamentben. Vona reakciója az volt: soha nem vonták kétségbe Izrael létét, csak a cionizmust kritizálták. (Noha még 2014-ben is a diplomáciai kapcsolatok megszakítását követelték a „terrorállamnak” tekintett Izraellel.) Leszögezte azt is, hogy az elmúlt években világhosszá tette a Jobbikban: nem tűri az antiszemita megnyilvánulásokat.

A cikk feleleveníti a Jobbik-elnök korábbi

antiszemita, erősen rasszista és Izrael-ellenes megszólalásait, például amikor 2013-ban azt mondta: „ha kiderülne rólam, hogy zsidó vagyok, akkor lemondanék a Jobbik elnöki tisztségéről, és tagként segíteném tovább az ügyet”. Ugyanabban az évben Izrael akkori magyar nagykövetének, Ilan Mornak címzett nyílt levelében azt írta: „Visszataszítónak tartom bármely nép vagy nemzet világhatalmi törekvéseit. A zsidóságot is. És az ön viselkedésében ezt az arroganciát látom. Nem leszek Izrael kutyája.” Amikor 2013-ban a Zsidó Világkongresszus Budapesten ülésezett, Vona megjegyezte: „Az izraeli hódítók, ezek a befektetők jobb, ha más ország után néznek, mivel Magyarország nem eladó.”

A Forward utalt Baráth Zsolt jobbikos képviselő 2012-es tisztaeszlári vérvádat felemlegető beszédére is. Noha Vona utólag azt állítja, hogy elhatárolódtak a képviselőjüktől, a lap rámutat arra, hogy valójában csak annyit mondott akkor a pártvezetés, hogy a Jobbik egy sokszínű párt, amelyben megférnek a különböző vélemények.

A New York-i lap által megszólaltatott szakértők és zsidó vezetők nem tartják hitelesnek Vona új, baráti attitűdjét, például amiatt, mert nem hajlandó elismerni Magyarország szerepét a holokausztban.

EGYÉB HÍREK

A Maccabi Játékokról értekezett a szélsőjobb

*Forrás: betyarsereg.hu; vilaglato.info
2017. február 14.*

Saját internetes felületén jelentetett meg egy cikket a Betyársereg, „A Betyársereg is beszáll az olimpia ellenes kampányba – ha nem lesz zsidó olimpia sem!” címmel. Mint írták, „2019-ben rendez Budapest először olimpiát, méghozzá Maccabi Európa Játékokat, amely a földrész legnagyobb zsidó sporteseménye. Tehát zsidó olimpia lesz 2 év múlva, méghozzá 2 milliárd Forintból! A budapesti pályázat a szavazáson Bazel városát múlta felül. Nem kertelünk, ha a főváros nem kér az olimpiából, akkor ebből az olimpiából se kérjen! Persze nem gondoljuk, hogy ehhez bárkinek is valami negatív hozzászólása lenne, de ha már Olimpia, akkor jó, ha hozzáteszük, hogy a rendezvény megszervezésére tervezett 2 milliárdból mennyi minden fontos és az emberek számára valóban értékes dologra lehetne költeni.”

A cikk apropója a zsidóellenes ellenes kívül a Momentum nevű mozgalomnak a 2024-es budapesti olimpiát ellenző „NO-olimpia” elnevezésű kampánya, melynek célja megakadályozni a szerintük költséges és veszteséges budapesti olimpiát.

Ezt a kérdéskört egy másik szélsőséges oldal, a vilaglato.info is felvetette –ők Deutsch Tamás fideszes európai parlamenti képviselő Facebook-bejegyzését vették alapul, mely a budapesti olimpia elleni kampányt megvalósító szervezetet figurázta ki.

Nincs felelősségre vonás a vecsési Jobbiknál

*Forrás: mno.hu; magyaridok.hu;
magyarnarancs.hu
2017. február 16.*

„A Jobbik Etikai Bizottsága a vecsési szervezet vezetőjét megrovásban részesítette, mivel az általa vezetett alapszervezet Facebook-oldalán a Jobbik politikájával ellentétes tartalmú nyilatkozat jelent meg. Az elfogadhatatlan, vallásgyalázó bejegyzést közzétevő személy kiléte az etikai vizsgálat során nem volt kideríthető, így kizárásra a közzétevő személy azonosításának hiányában nem kerülhetett sor.” Ezzel a szöveggel magyarázta a Jobbik, miért nem történt komolyabb felelősségre vonás a vecsési alapszervezetenél. Ez volt az az alapszervezet, amelyik a Facebookon gyalázkodó hangnemben bírálta, hogy Vona Gábor hanuka alkalmából üdvöletet küldött zsidó szervezeteknek. Az ügyben indult etikai vizsgálat vége mindössze megrovás lett. Ez azért különösen érdekes, mivel Szabó Attila interjú is adott a Betyársereg honlapjának még akkor, amiben elismerte, sőt büszkén vállalta a bejegyzést –és egy cseppet sem tartotta akkor túlzásnak. Az „ítéletről” Szabó Attila is beszámolt Facebook-oldalán, s megjegyezte, hogy a fegyelmi bizottság ultimátumot adott: „ha hasonló esemény történik, akkor kizárással” is sújthatják.

Az atv.hu megszólaltatta Volner Jánost az ügyben. A párt alelnöke és frakcióvezetője azt mondta, nem lenne helyes, ha bírálná a párt –Staudt Gábor frakcióvezető-helyettes által elnökölt –etikai bizottságának döntését, de tény, hogy szembementek a párt hivatalos álláspontjával. Nem elhanyagolható körülmény, hogy a vecsési alapszervezet vezetője, Szabó Attila tíz éve a Betyársereg tagja, és a Jobbik színeiben jutott be a vecsési önkormányzat képviselő-testületébe.

A Jobbik kihelyezett frakcióüléséről cikkezett az mno.hu. Információik szerint röviden, de szó volt a frakcióülésen arról is, hogy a vecsési Jobbik-szervezet túl enyhe büntetést kapott. Az mno.hu hozzátette, hogy a néppártosodás miatt lázongó vidéki alapszervezetek ügye érdemben nem került szóba. Azt ugyanakkor elmondták forrásaik, hogy a kormánypárti médiumokban megjelent 50 szervezet helyett valójában 20-ról van szó, többükkel ráadásul már sikerült rendezni a vitát addigra.

Lebontják Lukács György szobrát

Forrás: MTI; hvg.hu
2017. február 21; 28.

A Die Welt online kiadásának „Magyarországon egyre inkább elharapózik az antiszemitizmus” című cikkében számolt be róla, hogy Lukács György budapesti szobrát egy Szent István-szoborra cserélik. A cikk szerzője szerint a Fővárosi Közgyűlésben csupán három ellenszavazattal fogadták el az „ultranacionalista és antiszemita” Jobbik vonatkozó javaslatát, amelynek révén „a hivatalos állami szellemi élet” még inkább a hazafias és „antiszemita színézeti konfekció” felé mozdul. A Lukács-archívum bezárásának ügyét felidézve hozzátette, valójában a „szellemi elit” ellen irányuló „szűklátókörű barbárságról” van szó, és nem is a filozófus kommunista elkötelezettsége a fontos, hanem zsidó származása.

Február 28-án a Szent István parkban megemlékezést is tartottak, ahol felszólalt többek mellett Hermann Zsuzsa is, aki beszédében elmondta, hogy Lukács nem volt tökéletes politikus, ám a szobor nem a politikai, hanem a tudósi tevékenységének szól, majd hozzátette azt is, hogy Lukács zsidó származású volt, melyet inkább érez a szobor eltávolítása miatti indító oknak.

Lukács-ügy kapcsán Alapítványunk elnöke, Bodnár Dániel a Népszabadság 2015. július 3-án keltezett számában fejtette ki álláspontját a Hóman Bálint rehabilitálási kísérlete kapcsán.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Nyomozás megszüntetése és megrovás

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
2017. február 16.*

A Siófoki Járási Ügyészség határozatot hozott B. Attila ellen, nemzetiszocialista rendszer bűnei nyilvános tagadása miatt folyamatban lévő ügyében, aki még 2014. november 21-én nagy nyilvánosság előtt holokausztagadó megjegyzést tett.

Az origo.hu internetes portálon 2014. november 21-én „Budapesten vezekelt a tömeggyilkos unokája” címmel cikk jelent meg az Élet Menete Alapítvány meghívásából Magyarországra látogató Rainer Höss-ről, aki a Holokauszt Emlékév 2014. november 21-i záró rendezvényén az Uránia Filmszínházban előadást tartott. A cikkből megtudható, hogy Rainer Höss Rudolf Höss unokája, aki az auschwitz haláltábor parancsnoka volt. Rainer Höss pedig három holokauszt-túlélő nevét tetováltatta a mellkasára. B. Attila Facebook felhasználói fiókkal rendelkező személy a cikkismertetővel ellátott hivatkozás alá 2014. november 21-én a következő hozzászólást tette: „Nem is volt holokaust elnevezést a 3 nev meg sok is”.

Az ügyészség határozatában leírta, hogy B. Attila a terhére rótt bűncselekmény elkövetését teljes körűen beismerte és elmondta, hogy „elég buta és fiatal volt”, megdöbbenés nélkül cselekedett, a cselekményt megbánta, hasonló cselekményt nem követett el. Az ügyészség kifejtette továbbá, hogy a gyanúsított büntetlen előéletű és a cselekmény óta több mint 2 év eltelt. Ezekre tekintettel az ügyészség úgy vélte, B. Attila cselekménye olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben súlyosabb joghátrány alkalmazása nem szükséges, így a nyomozást megszüntette és a gyanúsítottat megrovásban részesítette.

Panasz elutasítása egy holokausztagadó ügyében

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
2017. február 21.*

Januári jelentésünkben számoltunk be róla, hogy a Dabasi Járási Ügyészség határozatot hozott a nyomozás megszüntetéséről, nemzetiszocialista rendszer bűnei nyilvános tagadása büntett miatt indított eljárásban S. István ügyében, mivel álláspontjuk szerint a nyomozás adatai alapján nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el. Az eset úgy történt, hogy még 2013. február 15-én S. István nevű felhasználó feltöltötte a YouTube videómegosztó portálra a Turul Nemzettség egyik számát „Milyen 6 millió?” címmel. Az interneten fellelhető adatok alapján a Turul Nemzettség nevű szélsőjobboldali együttes énekese S. István. A dal címében a holokauszt áldozatainak becsült számára hivatkoznak, valamint a dalszövegben szerepel a „holokamu” szó, és az alábbi szövegek is: „wellness központ csak rád várt...”, illetve a „Milyen hatmillió, milyen hatmillió, milyen hatmillió? Ha igaz lenne, az lenne csak jó.”

Az ügyészség álláspontja szerint azonban a gyanúsított azon cselekménye, hogy a vizsgált zeneszámot megírta és az együttes egyik próbája alkalmával a jelenlévő zenekari tagok részére eljátszotta, önmagában a bűncselekmény elkövetésének megállapítására nem alkalmas. A bűncselekmény a zeneszámnak az interneten így nagy nyilvánosság előtt történő közzétételével valósult meg. S. István gyanúsított tagadásával szemben egyéb olyan bizonyítási eszköz beszerzése nem volt lehetséges, amely kétséget kizáróan megcáfolta volna a gyanúsított azon állítását, mely szerint a kérdéses videó nem ő töltötte a portálra. A bizonyítékokra, valamint a büntetőeljárás azon alapelvére,

hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére, a nyomozást bizonyítottság hiányában megszüntették.

Januárban Alapítványunk panasszal élt a döntéssel szemben, mivel álláspon-
tunk szerint a logika szabályainak ellent-
mond az, hogy ismeretlen harmadik szemé-
ly a birtokába került hangfelvételt a
terhelt tudomása és akarata nélkül hozta
volna nagy nyilvánosságra. Amennyiben
ez így történt volna, akkor nem a gya-
núsított nevét viselő és általa létrehozott
YouTube-fiókban került volna mindez
megosztásra. Nyilvánvaló tehát, hogy
a zeneszámot a terhelt osztotta meg. A
panaszhoz új bizonyítékként mellékel-
tük S. István Google+ internetes közösségi
oldalon fellelhető nyilvános fiókjáról
2017. január 30-án készült képernyőfotót
is, melyből megállapítható volt, hogy a
bűncselekmény tárgyát képező „Milyen
6 millió?” című zeneszámot a terhelt
ezen fiókjában is nagy nyilvánosság előtt
megosztotta és azt a panasz benyújtásá-
nak napjáig nem is szüntette meg.

A Pest Megyei Főügyészség elutasította a
panaszunkat hivatkozással arra, hogy az
nem a jogosulttól származik. Kifejtette,
hogy a bírói gyakorlat szerint a nemze-
tisocialista rendszer bűnei nyilvános
tagadásának jogi tárgya a köznyugalom.
Ezen felül a bűncselekmény sérti a nem-
zetiszocialista rendszerek áldozatainak,
azok hozzátartozóinak kegyeletérzetét,
másrészt veszélyezteti a demokratikus
jogállam, mint alkotmányos érték érvé-
nyesülését. Kifejtették továbbá, hogy e
bűncselekmény esetében a természetes
vagy jogi személyt érintő jogsérelem
csupán áttételesen következik be, így
ezen bűncselekménynek eljárásjogi ér-
telemben nincs sértettje, ezért Alapít-
ványunk, mint a feljelentést tevő sem
került sértetti pozícióba és a jogszabályi
környezet alapján kizárt a panaszjogunk.

A határozat kifejti továbbá, hogy a
panaszhoz becsatolt bizonyítékok újabb
büntetőeljárást alapozhatnak meg.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	február 3.	Holokausztagadó firma egy bevásárlóközpontban	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
2.	február 7.	Fotókiállítás nyílt az Izraeli Kulturális Intézetben	Közösségi hírek, reakciók
3.	február 8.	Vona Gábor interjút adott a Forwardnak	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
4.	február 9.	Tábori rabbi a Magyar Honvédségről és az antiszemitizmusról	Közösségi hírek, reakciók
5.	február 11.	Kitörés napja	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
6.	február 12.	Megrongálták az Erzsébet hídnál lévő Élet Menete-szobrot	Antiszemita gyűlöletcselekmények – rongálás
7.	február 14.	Kitörés napja – a Btk. módosítás tükrében	Közösségi hírek, reakciók
8.	február 14.; 21.	A kormány is elfogadhatatlannak tartja a kitörés napi eseményt	Közösségi hírek, reakciók
9.	február 14.	A Maccabi Játékokról értekezett a szélsőjobb	Egyéb hírek
10.	február 16.	Nincs felelősségre vonás a vecsési Jobbiknál	Egyéb hírek
11.	február 16.	Nyomozás megszüntetése és megrovás	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
12.	február 17.	Zsidó sors a Gulágon	Közösségi hírek, reakciók
13.	február 20.	Eljárás indult a becsület napi rendezvény miatt	Hivatalos és civil reakciók
14.	február 21.; 28.	Lebontják Lukács György szobrát	Egyéb hírek
15.	február 21.	Panasz elutasítása egy holokausztagadó ügyében	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI. 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Szalai Kálmán ügyvezető igazgató, Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szerző: Dr. Róna Dániel kutatási igazgató, politológus,
a Corvinus Egyetem oktatója
Szerkesztők: Dr. Bodó Kristóf ügyvéd,
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Nádasi Krisztián kutatásvezető,
Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője
Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő
Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.
A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.
A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2017 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

+36 1 267 5754, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

